

De Sickesz-tapes of: ons eigen Proces van de Eeuw

C.N.M.Renckens

Terwijl het vaderland de dag van tevoren was opgeschrikt door de nachtelijke explosie in de Bunker in Amsterdam Osdorp, waar het proces-Holleeder een aanvang zou nemen, bleek dat men ook in het gerechtshof aan de Amsterdamse Prinsengracht thans scherper waakt tegen terreuraanslagen e.d. dan een aantal jaren geleden. Tijdens de zaak-Houtsmuller kon je daar nog zo naar binnen lopen en nu moet men ook daar door poortjes en moeten zakmessen en portemonnees worden gescand c.q. achtergelaten.

Gelukkig bleef alles er rustig op dinsdag 3 april, toen mevrouw Sickesz, dit keer slechts vergezeld van haar twee advocaten, zich meldde voor het hoger beroep. In het praatje vooraf dat ik met haar had, informeerde ik waar haar zoon toch was, die er vorige keer wel bij was en die beoogd opvolger is, hoewel zij eerder altijd stellig beweerde dat orthomoleculaire geneeskunde (OMG) exclusief door artsen beoefend mag en kan worden. Hij had geen tijd, want de drukke praktijk stond het hem niet toe. Er werken inmiddels vier OMG-ers aan de Haagse Statenlaan: Sickesz zelf, haar zoon, haar dochter en nog een vierde. Sickesz leidde volgens haar zeggen momenteel ook een gynaecoloog op en bereikte op dit terrein ook veel successen. Vrouwen, die al lang onvruchtbaar waren, werden prompt zwanger na OMG van de rug, terwijl afwijkende uitstrijkjes normaliseerden na behandeling door Sickesz. De wereld steekt volgens Sickesz eenvoudig in elkaar: met manipulatie van de wervels beïnvloedt je het autonome zenuwstelsel (helemaal niet waar, natuurlijk) en op die manier de doorbloeding van de organen, waardoor vijandig baarmoederhalslijm opeens doorgankelijk wordt voor zaad en waardoor afwijkende cellen verdwijnen. Na mijn tegenwerping dat het autonome zenuwstelsel de doorbloeding van de organen natuurlijk een beetje moduleert, maar dat die fluctuaties heus geen invloed hebben op de permeabiliteit voor zaadcellen van het slijm laat staan op de processen van immunologische aard die de regressie van lichte afwijkingen in de baarmoederhalscytologie te weeg kunnen brengen, verscheen een lichte wanhoop op haar gezicht. 'Man, begrijp het nou toch eens!'

Al snel mochten we naar binnen en konden de advocaten van beide partijen hun pleidooien

De Bunker na explosie

afsteken. Meer nog dan een zaak bij de rechtbank heeft zo'n zaak in hoger beroep een juridisch karakter en veel spektakel mochten wij niet verwachten. Sickesz' advocaten hadden slechts met de grootste moeite nog enige medische sympathisanten kunnen vinden, nu ook haar eigen oud-leerlingen verenigd in de NVOMG zich van haar extravagante claims inzake autisme, schizofrenie en depressies hebben gedistantieerd. Het betrof opnieuw de Jomanda-aanhanger Smalhout, die zich in een brief van drie kantjes weer groot fan van Sickesz noemde, hoewel hij ook niet begreep hoe het werkte. Genoemd werd opnieuw 'professor Buis', een rattenonderzoeker-bioloog (Ned Hersen Instituut) die door elektrische prikkeling van de *Nervus vagus* ziekteprocessen in de buik tracht te beïnvloeden, allemaal experimentele geneeskunde, die in de verte misschien enige gelijkenis toont met de OMG. En als laatste opnieuw de ex-huisarts Van den Ende, nu OMG-arts en orthomoleculair arts, die bezig is met een boek over de OMG. Grote lappen uit dit binnenkort te verschijnen meesterwerk werden als productie bijgevoegd. Daarin veel casuïstiek met o.a. genezingen van MS, syndroom van Joubert, schizofrenie, autisme, whiplash, boulimia, syndroom van Asperger, Alzheimer en ziekte van Parkinson. Daarnaast legde de tegenpartij er de nadruk op

dat Sickesz' oud-leerlingen weliswaar wat afstand hadden genomen van haar malligheden, maar dat zij toch maar nog steeds erelid is van hun vereniging. Verder ging het weer veel over de implicaties van het begrip 'kwakzalver', waarbij men ons in de mond wilde leggen dat daarmee ook oplichting en bedrog is geïmpliceerd. Dat is absoluut onjuist, want de meeste kwakzalvers zijn te goeder trouw en dat willen wij zelfs van Sickesz ook wel aannemen. Ook werd aangevoerd dat er zoveel dankbare en tevreden patiënten zijn, die soms de publiciteit zoeken en dat Sickesz dat zelf nooit doet. Vervelend was wel dat de advocaten van Sickesz wel konden citeren uit de relativistische en beschouwende stukken die door Rooijmans en Walvoort c.q. H. de Vet in het *NTvG* zijn gepubliceerd en die alleen al omdat zij in het *NTvG* hadden gestaan een serieuze indruk konden maken op de rechters. Op de ingezonden reacties die ertegen verschenen ging men natuurlijk niet in. Onze raadsman Vlaar maakte opnieuw duidelijk dat het juist de extravagante claims waren die Sickesz tot de zevende plaats in de Twintig Grootste Kwakzalvers van de Twintigste Eeuw hadden gebracht en niet haar claims op het gebied van de OMG inzake rug-, nek- en schouderklachten. Ook daar is OMG natuurlijk zinloos, maar er zijn nog zoveel andere manuele therapeuten die dan in aanmerking zouden komen. Tot verdriet van de advocaten had het hof verzuimd om naar de Sickesz-tapes te kijken: een videoband, waarop Sickesz in volle actie te zien is en waarin zij in een verbluffend tempo de ene na de andere scheefstand van wervels, ribben zitknobbels etc. corrigeert. De patiënten zijn veroordeeld tot een volledig passieve rol en gehoorzamen de autoritair uitgesproken instructies van Sickesz braaf en zonder tegenspraak. Ook de rechtbank had er destijds geen zin in gehad om de band te bekijken. Wij konden hem wel laten zien aan een bevriend orthopedisch chirurg en deze 'was niet meer bij gekomen' van het lachen, met name vanwege de door Sickesz uitgesproken toelichting tijdens de behandeling 'Nu staat die recht', nu die, nu die etc.' En, jawel hoor: de behandelde en beduusde vrachtwagenchauffeur had direct na de behandeling inderdaad wel wat minder pijn in zijn rug...

Mr. Vlaar zette opnieuw de principes van het wetenschappelijk bewijs en de EBM uiteen en betoogde dat tevredenheid van patiënten weliswaar een wenselijk resultaat was van een bepaalde behandeling, maar dat dat als bewijs voor werkzaamheid ten enenmale onvoldoende is. Hij wees daarbij op de nummers Een en Twee van de door Sickesz aangevochten rang-

De VtdK rukt uit. V.l.n.r. H. Timmerman, F. van Dam, C. van der Smagt, Th. Douma, C. Renckens en J. Lumeij

lijst, Moerman en Samuels. Na herhaald wetenschappelijk onderzoek is komen vast te staan dat er met de Moermanmethode vrijwel geen mens op onverklaarbare wijze van kanker genezen is, maar de Moermanvereniging telt nog altijd duizenden aanhangers en tevreden patiënten. Samuels gaf in de jaren vijftig en zestig patiëntendemonstraties in het Concertgebouw waar ook talrijke wondergenezingen werden getoond. Samuels werd uiteindelijk door de tuchtrechter uit zijn beroep gezet. Niemand gelooft nu meer dat de hypofyse de oorzaak is van alle kanker en dat kortegolfbestraling van de hypofyse operatie van bijvoorbeeld borstkanker overbodig maakt. Tenslotte betoogde Vlaar dat de term kwakzalver in zijn primaire betekenis, zoals ook altijd door de VtdK gehanteerd, geen kwade trouw of bedrog impliceert. Het gaat ons om de pretentie en niet om de intentie, zoals Frits Abrahams dat de volgende dag in de *NRC* zo fraai verwoordde. De term kwakzalver wordt ook steeds gewoner nu hij recent door ex-minister Hoogervorst en IGZ-voorman Kingma werd gebruikt. Aan het slot van de zitting kreeg Sickesz zelf nog even het woord en zij toverde drie röntgenfoto's uit een map, waarvan de eerste twee onder elkaar vastgeplakt waren met plakband en de laatste los werd gedemonstreerd. Op deze foto's van voor en na de behandeling was te zien hoe een kromme rug weer recht stond. De rechters pretendeerden niet enige ervaring met het bekijken van röntgenfoto's te hebben en zwegen deemoedig. Ze twijfelden er ook niet aan dat deze ongelofelijke verbetering van het beeld inderdaad wel een en dezelfde patiënt betrof. Na anderhalf uur stonden we weer buiten. Het was lekker weer. ●

PS. Op 31 mei jl. heeft het gerechtshof te Amsterdam bij vervoeging uitspraak gedaan. Zie pagina 23.